

10.2.8 Maalämpöä koskeva lainsäädäntö

Ympäristöministeriö on laatinut oppaan "Energiakaivo - Maalämmön hyödyntäminen pientaloissa", YMPÄRISTÖOPAS 2013.

Maalämpöjärjestelmän rakentamiseen tarvitaan pääsääntöisesti maankäyttö- ja rakennuslain mukainen toimenpidelupa ja erityisesti pohjavesialueilla vesilain mukainen lupa (Toivakan alueella Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto). Jos hankkeeseen tarvitaan vesilain mukainen lupa aluehallintovirastosta, haetaan se ensin, koska mahdollisen kielteisen päätöksen vuoksi maalämpöjärjestelmää ei saa rakentaa. Uuden rakennuksen lämmitysjärjestelmän rakentaminen käsitellään osana rakennuslupaa.

Maalämpökaivon lupa-asiaa ratkaistaessa tarkastellaan Maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), Vesilakia (587/2011), Ympäristönsuojelulakia (527/2014), Kiinteistönmuodostamislakia (554/1995) ja Kemikaalilakia (599/2013).

Maalämpöjärjestelmän luvanvaraisuutta harkitessaan kunnan tulee tarkastella, onko kunnan alueella luokiteltuja I- tai II-luokan pohjavesialueita, suojeltuja muinaismuistoalueita tai sellaista maanalaista rakentamista, joka rajoittaa energiakaivojen poraamista. Kunta voi ohjata maalämpöjärjestelmien rakentamista kunnan eri alueilla olosuhteiden vaatimusten mukaan (esim. pohjavesiolosuhteet) rakennusjärjestyksen tai asemakaavan avulla. Jos edellä mainittuja erityisalueita ei ole tai niitä on vain joissakin osissa kuntaa, kunta voi vapauttaa maalämpökaivojen poraamisen alueellaan kokonaan tai osittain toimenpideluvanvaraisuudesta rakennusjärjestykseen tehtävällä määräyksellä. Osassa kuntia on suositeltu, ettei järjestelmiä sijoitettaisi pohjavesialueille. Suositeltava käytäntö on, ettei vedenottamoiden tai eri selvityksissä hyväksi vedenottoaikoiksi todettujen alueiden lähialueille rakenneta maalämpöjärjestelmiä. Lähialueen ohjeellisenä etäisyytenä voidaan pitää 500 m vedenottamosta.

Toivakan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä ei ole otettu kantaa maalämpökaivojen rakentamiseen.